

VIRKSOMHEDSPLAN

Faggruppernes troværdighed

Nedenstående figur viser danskernes syn på faggruppernes troværdighed i 2022

"Hvordan skal vi kunne tage afstand og bekæmpe noget, hvis vi ikke ved noget om det? Vi skal provokeres og læse holdninger, der er anderledes end vores egne, ellers bliver det en ren boble."

Lektor på Institut for Kommunikation Henrik Jochumsen i debatten om, hvorvidt nogle bøger skal fjernes fra bibliotekets hylder

Skal visse bøger fjernes fra biblioteket?

KUNST OG KULTUR KAN FLYTTE HJERTER

Langeland Bibliotek 2023-2024

Indhold

Indledning	3
Baggrund og grundlag	4
Læselyst for børn og voksne	6
Formidling, digitalt og fysisk	8
Synlighed i det lokale, det regionale og det nationale	10
Verdensmål og bæredygtighed	12

Indledning

Langeland Bibliotek har ligesom andre kulturinstitutioner været hårdt ramt af corona-nedlukninger og corona-restriktioner i årene 2020-2022.

I denne periode har der været skiftende betingelser for at drive bibliotek og kulturinstitution i det hele taget - coronapas, mundbind, delvise eller hele nedlukninger mm.

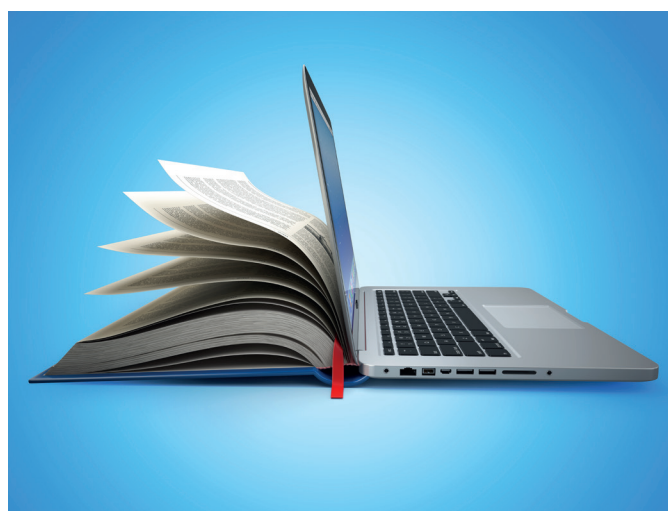
Virkingen er åbenbar og har langtidseffekt for især kulturinstitutioner og kulturtilbud: publikum og brugere er blevet færre set over en bred kam, og på trods af, at der har været fuldt åbent i samfundet fra 1. februar 2022, er ikke alle brugere endnu vendt tilbage.

I corona-årene har der til gengæld været stor brug af bibliotekets adgang til e-bøger og e-lydbøger, E-reolen.

Under nedlukningerne har vi givet fri adgang til brugen, hvilket har betydet et økonomisk merforbrug.

Vi er nu tilbage i almindelig gænge og har sat begrænsninger på brugen for at styre økonomien.

Der er som altid brug for en retning for, hvad vi skal arbejde med.

Denne virksomhedsplan er den retning, vi vil følge de næste år. Derudover er der altid plads til det, der kommer i en foranderlig tid. Udgangspunktet vil til stadighed være den lokale virkelighed kombineret med udsyn til og indfald fra den store verden, regionalt, nationalt og internationalt.

Baggrund og grundlag

”Folkebibliotekernes formål er at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet” står der i Biblioteksloven, og det afspejles i Langeland Biblioteks kerneopgave:

Langeland Bibliotek skal FREMME oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet igennem hele livet og herigennem MEDVIRKE til det gode liv på Langeland.

Med dette som basis vil Langeland Bibliotek arbejde med fire hovedområder:

- læselyst for børn og voksne
- formidling digitalt og fysisk
- synlighed i det lokale, det regionale og det nationale
- verdensmål og bæredygtighed

Læselyst for børn og voksne

Læsning er indgangen til at mestre det moderne liv. Folkebibliotekerne har altid haft fokus på at fremme læsning ved at formidle glæden ved læsning som den bedste indgang til at opøve og vedligeholde denne centrale evne.

I 2022 kom endnu en undersøgelse af børn og unges læsning, som igen påviser, at der er behov for at arbejde mere med læseglæden. Med andre ord fremme LÆSEKULTUREN.

Skolerne lærer børnene at læse rent teknisk, mens folkebibliotekerne har en stor andel i at give børn og unge LYST til at læse (videre), både i den fysiske bog såvel som de digitale muligheder, og i det hele taget åbne deres øjne for de gode historier og litteraturen.

Børnebiblioteket samarbejder med skoler og daginstitutioner og bidrager med viden om børn, læsning, litteratur og sprogstimulering.

Gennem bibliotekets aktiviteter understøtter vi børn og unges læselyst og læseglæde, hvor det fornyede samarbejde med skoler og institutioner ovenpå corona-begrænsningerne står i fuldt flor takket være de årlige tilbudskataloger til skoler og institutioner.

Også i de kommende år vil biblioteket arbejde tæt sammen med skoler, institutioner og centrale personer indenfor børneområdet. I 2022 afsluttedes projektet med læsning i SFO-tilbuddene, og dette etablerede samarbejde udbygges.

Unge læsning er et nyt indsatsområde, vi i samarbejde med Lolland kommune har fået et større tilskud til at arbejde med hen over de næste to år fra Slots- og Kulturstyrelsen.

7. klasserne på Ørstedskolen er involveret, og vi glæder os meget til at få ny viden om denne målgruppe. Her vil vi inddrage de unge, lærerne og få mere viden om, hvordan vi skal nå de unge med læsning.

For de voksnes vedkommende vil vi også forny og genoptage indsatsen for at gøre opmærksom på alle de muligheder, biblioteket giver for kulturoplevelser med litteratur og læsning som omdrejningspunkt.

Hvis ikke man vedligeholder sin læsevne, forfalder den, og også for voksne er læsekultur vigtig.

Det gælder såvel rent faglige tekster som romaner og historier i mange former og formater. Den livslange læring, som alle kan få glæde af uanset alder, er afhængig af, at læsevnen og -lysten er intakt eller stimuleres.

Derfor vil vi lave indsatser i form af f.eks. litteraturarrangementer, bogcafeer, ved at formidle aktivt i rummet og udenfor, og ved at komme ud af huset, gerne i samarbejde med andre.

Den folkeoplysende, demokratiske opgave, vi har, bliver bl.a. udfoldet i et fokus på, at læsning og litteratur er en af vejene til det gode liv på Langeland.

Bibliotekets hjerte banker for litteraturen, og vi vil gerne have, at bøgerne både ses og mærkes, så vi kan skabe et liv og en lyst omkring læsningen

Formidling, digitalt og fysisk

Langeland Bibliotek består af en fast lokation, nemlig hovedbiblioteket i Rudkøbing samt bogbilen, der kører nordpå, sydpå og hver 3. uge tager turen til Strynø, i alt 8 stop, hvor biblioteket kommer ud.

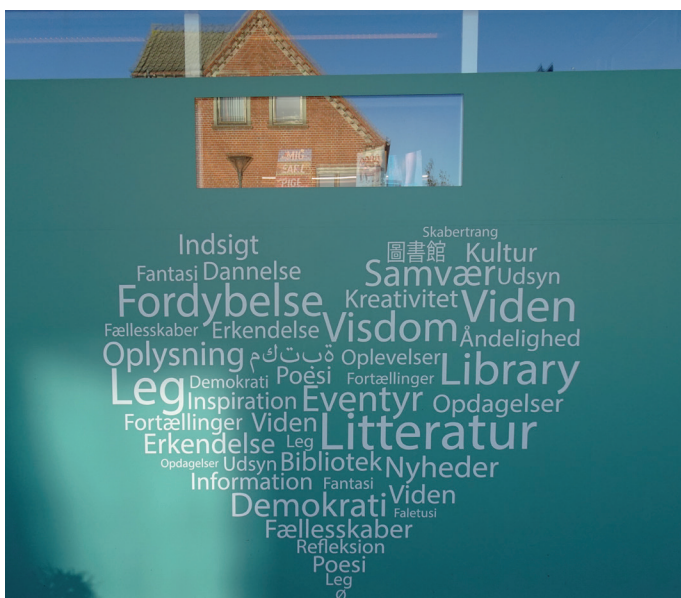
Bogbilen har haft stigende benyttelse i 2022, og denne tendens vil vi gerne underbygge gennem den aktive og personlige formidling, vi ved hver lokation praktiserer.

Bogbilen vil også i de kommende år være den lokale spydspids til læseinspiration, mødet omkring litteraturen og den personlige kontakt fra Bagenkop til Hou og Strynø.

Hovedbiblioteket i Rudkøbing har i 2022 spillet en rolle i byplanlægningen, idet Rema 1000 har vist interesse for at købe bygning og grund.

Dette følger vi naturligvis med stor interesse, og skulle der tages beslutning om en flytning, ser vi frem til en inddragende proces i form af en afsøgning af, hvad en ny lokation kan indebære, og ikke mindst hvordan en ny biblioteksindretning skal se ud nu og i fremtiden.

Mens vi venter på afklaring af, hvor biblioteket skal være, vil vi arbejde med formidling i biblioteksrummet, som er et af vores vigtigste aktiver.

Det selvbetjente bibliotek, som blev etableret i 2012, giver stor tilgængelighed, men for at det skal være attraktivt og fornyende, skal der til stadighed arbejdes med indretning, udstillinger og nytænkning.

Samtidig vil vi arbejde ihærdigt med at skabe arrangementer, der tiltrækker nye brugergrupper. Dette sker allerede ved, at børn i stort tal kommer ind via vores tilbud til skoler og institutioner og præsenteres for bibliotekets muligheder. Børnekulturfestivalen, der i 2022 var den største succes til dato, er også en vigtig øjenåbner for både børn og voksne. For de voksnes vedkommende vil vi samarbejde med andre aktører for at lave bedre og mere spændende arrangementer og tilbud, der gør biblioteket relevant for flere.

Biblioteket har en central funktion for de mange, der skal bruge en pc eller et trådløst netværk, printe ud, læse avis eller studere. Eller blot have en hyggestund med børn eller børnebørn.

Der er som et nyt tiltag etableret et mødelokale, som alle kan låne. Dette er ved at brede sig som en mulighed, men der skal arbejdes mere med det.

Turistinformationen flytter sammen med museet i Østergade, men der vil stadig på biblioteket være et bredt udbud af brochurer og mulighed for selvbetjening.

I det hele taget bruger mange turister og deltidslangelændere biblioteket, hvilket bl.a. kunne ses ved Børnekulturfestivalen i 2022, hvor 25 % af deltagerne kom fra andre kommuner.

Dette vil vi også arbejde med som del af Langeland Kommunes strategi med at tiltrække både turister, deltidslangelændere og tilflyttere.

Synlighed i det lokale, det regionale og det nationale

Biblioteket har alle som målgruppe og skal til stadighed arbejde med synlighed i det lokale.

Er biblioteket relevant, ved alle, hvad biblioteket kan og kan være for den enkelte eller en gruppe?

Biblioteket er det gratis og frie tilbud til alle om læring, oplevelser, information og inspiration. Samt ikke mindst muligheden for at møde andre mennesker.

Derfor vil vi opsøge foreninger og institutioner med tilbuddet om at komme på biblioteket og få en orientering om, hvad biblioteket kan og hvordan biblioteket er relevant.

I første omgang fokuseres der på den ældre generation, hvor der måske er tid til overs efter et langt arbejdsliv, eller hvor der kan være brug for at komme ud, møde et fællesskab – det fællesskab, biblioteket skaber som et demokratisk rum, hvor alle kan mødes, og hvor man skal sameksistere og i det selvbetjente finde ud af at være i samme rum.

Biblioteket har spillet og spiller stadig en stor rolle i den digitale omstilling. Senest har vi i 2022 tilbudt hjælp til MitID, men denne indsats er langt fra slut. Der er stadig en stor del af befolkningen, der står udenfor eller delvist udenfor den digitale verden, en verden der udvikler sig hurtigere og hurtigere, også drevet frem af statens forventninger til de gevinster, der kan komme ud af det.

Her er biblioteket borgernes hjælp og nærmeste partner til at få adgang og forståelse for de muligheder og fælder, der er. Herunder fake news, stigende ensporethed takket være de sociale mediers ensretning og i det hele taget viden om, hvordan det virker og påvirker os alle.

I det regionale og det nationale deltager vi i de samarbejder, der er så enestående i det danske biblioteksvæsen. Der er fuld åbenhed og udveksling af gode ideer og projekter, noget der især kommer et lille bibliotek til gode, men som vi også bidrager aktivt til.

Nationalt har Langeland Bibliotek plads i nationale organer i form af bestyrelsesmedlemsskab i Det Digitale Folkebibliotek og i repræsentantskabet og forretningsudvalget i Danmarks Biblioteksforening. Dette giver en stor viden og parathed i forhold til nationale dagsordener i vores organisation, men sikrer også en stemme fra en lille kommune i nationale initiativer. I disse år er der stigende økonomiske udfordringer og stigende priser. Denne repræsentation betyder, at også en lille kommunes fokus bliver nævnt og ikke glemt.

Verdensmål og bæredygtighed

På finansloven for 2022 blev der afsat 1,5 millioner for årene 2022-2023 til formidling af FN's verdensmål: "Bibliotekerne forankrer FN's Verdensmål. Regeringen vil styrke bibliotekernes arbejde med og formidling af Verdensmålene med henblik på at gøre bibliotekerne til facilitator for den folkelige forankring af FN's Verdensmål.

Initiativet indebærer bl.a. events om Verdensmålene på biblioteker, et Verdensmåls certificeringsprogram for biblioteker og kompetenceudvikling for bibliotekarer vedrørende formidling af Verdensmålene."

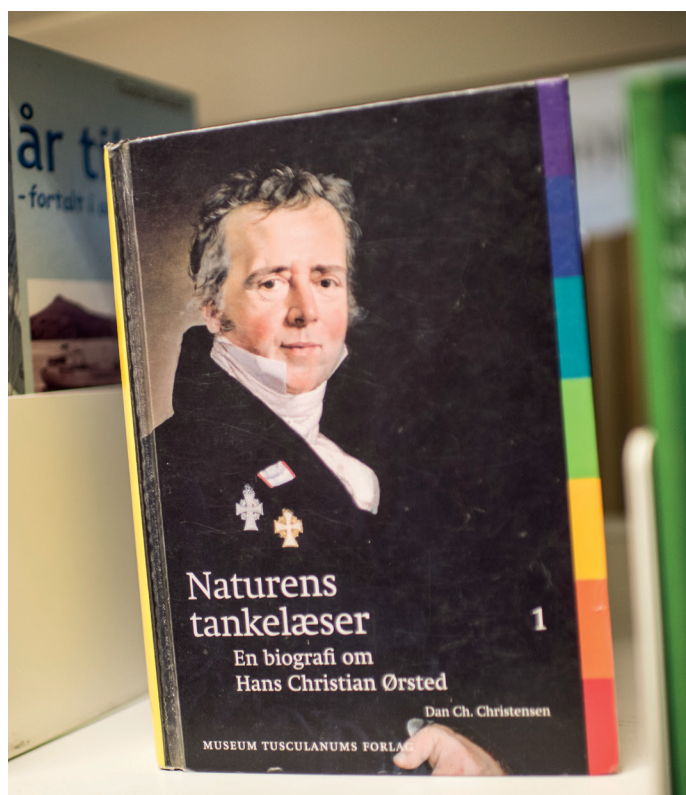
https://fm.dk/media/24837/handlingsplan-for-fns-verdensmaal_web.pdf

Dette er udtryk for, at der er opmærksomhed omkring bibliotekernes rolle i forhold til at få bredt verdensmålene længere ud. Langeland Bibliotek vil i 2023 og årene frem arbejde med temaet på forskellig vis.

I uge 17 i 2023 er der fælles Verdensmålsuge, blandt andet støttet af Danmarks Biblioteksforening. Langeland Bibliotek melder sig på banen som deltager i markeringen af verdensmålene i uge 17.

Vi ser biblioteket som en helt naturlig formidler af og katalysator for borgernes inddragelse og engagement i Verdensmålene.

Der er brug for en involvering længere ud for at engagere borgerne via større engagement og viden. Dette kan vi ikke stå alene med, men vil søge samarbejdspartnere såvel i Langeland Kommune som i lokalsamfundet generelt.

Biblioteket er som udgangspunkt tænkt bæredygtigt, idet biblioteksdriften indebærer gentagen genbrug af bøger og fælles midler. Vi har også fokus på genbrug, ansvarligt brug af ressourcerne og hele tiden optimering af de midler, der skal komme alle borgere på Langeland til gode. Dermed skriver vi os ind i den bæredygtige dagsorden alene ved vores virksomhed og vil arbejde på at udbygge denne position.